

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародної економіки та світового господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

А.В. Пантелеймонов

«_____» _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
міжнародні стратегії економічного розвитку

рівень вищої освіти другий (магістерський)
галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"
(шифр і назва)
спеціальність 051 "Економіка"
(шифр і назва)
освітня програма Міжнародна економіка
(шифр і назва)
спеціалізація Міжнародна економіка
(шифр і назва)
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)
факультет економічний

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

«22» червня 2018 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Дідорчук І. Л., ст. викладач кафедри міжнародної економіки та світового господарства, Кім Т. І., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та світового господарства.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної економіки та світового господарства

Протокол від «11» червня 2018 року № 9

Завідувач кафедри міжнародної економіки та світового господарства

_____ Задорожний Г.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «21» червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні стратегії економічного розвитку” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності (напрямку) 051 “ Економіка”

спеціалізації Міжнародна економіка

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування професійних компетентностей з аналізу, оцінки стану та визначення стратегії економічного розвитку, а також вибору ефективних засобів її реалізації в країнах світу на основі поглиблення і розширення системи теоретичних знань і вдосконалення практичних навичок студентів у означеній проблемній сфері.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: вивчення середовища формування сучасних стратегій розвитку, макроекономічних моделей та сучасних засобів макроекономічної політики, вивчення методології аналізу і оцінювання можливостей економічного розвитку у сучасних умовах економічної глобалізації та регіоналізації з урахуванням міжнародного досвіду, вибір ефективної стратегії економічного розвитку з визначенням засобів її реалізації.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
32	-
Самостійна робота	
86	140 год.
Індивідуальні завдання (курсова робота)	
20	20
Контрольна робота	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання:

студенти мають засвоїти:

- характеристики та структуру середовища формування міжнародних економічних стратегій економічного розвитку (МСЕР);
- макроекономічні моделі та засоби державного впливу на економічний розвиток країни;
- міжнародний досвід економічного розвитку;

- методологію аналізу і оцінки стану соціально-економічних систем та рівня розвитку країн світу, визначення напрямків подальшого розвитку та вдосконалення напрямків державної політики в сучасних умовах;

вміти:

- самостійно проводити аналіз світового, регіонального та національного економічного простору;
- на основі аналізу самостійно визначати проблемні ділянки моделі економічного розвитку будь-якої країни світу;
- на основі міжнародного досвіду обирати найбільш ефективні стратегії економічного розвитку для країн світу;
- визначати напрямки вдосконалення державної регуляторно-координаційної політики в сучасному середовищі.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Сучасне середовище формування міжнародних стратегій економічного розвитку країн світу та особливості їх реалізації

Тема 1. МСЕР: сутність і середовище формування

Зміст

Середовище формування міжнародних стратегій економічного розвитку. Сучасні проблеми світового економічного розвитку. Проблема пошуку балансу між глобальним та національним. Основні тенденції світового економічного розвитку. Побудова та функціональні зв'язки в міжнародній економіці. Сучасна соціально-економічна структура світового господарства. Основи економічної єдності світу. Світове господарство як зростаюча суперечлива єдність. Зміст поняття міжнародна стратегія економічного розвитку. Функції стратегії. Стратегічне планування або етапи розробки державної стратегії.

Тема 2. МСЕР та економічні програми розвитку в умовах глобалізації

Зміст

Інформаційна економіка як сучасний етап розвитку світової економічної системи. Наукові підходи щодо визначення сутності глобалізації. Ознаки глобалізаційних процесів. Перспективи та можливості економічного розвитку в умовах глобалізації. Головні протиріччя епохи глобалізації. Принципи та цінності ідеології глобалізму. Проблема пошуку ефективної моделі розвитку в умовах глобалізації. Закриті економічні стратегії. Відкриті економічні стратегії.

Тема 3. Особливості національних стратегій країн-лідерів

Зміст

Економічні стратегії домінування країн-лідерів у глобальному середовищі: переваги і суперечності. Досвід реалізації міжнародних стратегій економічного розвитку у провідних країнах світу. Національні економічні стратегії розвитку країн-лідерів.

Тема 4. Моделі економічної трансформації

Зміст

Економічне диво» (досвід країн Південно-Східної Азії). Специфіка стратегій країн Ісламу. Економічна допомога країн-лідерів країнам з перехідною економікою як інструмент управління трансформаційними процесами у цих країнах.

Тема 5. Стратегії розвитку перехідних економік

Зміст

Вплив стратегій країн-лідерів на розвиток країн світу. Концептуальні засади сучасних реформаторських стратегій розвитку країн із перехідною економікою. Варіативність стратегій розвитку транзитивних країн

Тема 6. Євроорієнтовані міжнародні стратегії економічного розвитку (на прикладі країн Балтії)

Зміст

Євроорієнтовані міжнародні стратегії економічного розвитку країн Балтії: зміст та середовище формування. Аналіз результатів розбудови євроорієнтованих міжнародних стратегій економічного розвитку країн Балтії. Шляхи коректування євроорієнтованих стратегій економічного розвитку країн Балтії.

Тема 7. Кластерна теорія економічного розвитку

Зміст

Кластери та аналіз конкурентоспроможності держав. Кластери на регіональному рівні. Кластери та інноваційна політика. Напрями кластерної політики держави.

Розділ 2. Наднаціональні інститути координації міжнародних економічних політик національних держав

Тема 8. Міжнародна координація економічної політики

Зміст

Агенти глобалізації. Наднаціональна координація процесів стійкого розвитку. Регулятивні механізми глобального рівня. Напрямки координації економічної політики на міжнародному рівні. Сприяння з боку наднаціональних інституцій адаптації реформаторських моделей у транзитивних країнах як напрям координуючого впливу

Тема 9. Міжнародні інтеграційні стратегії

Зміст

Сучасні інтеграційні утворення. Світовий досвід інтеграційного співробітництва: Європейський Союз, етапи формування та еволюція стратегій. Координуючі наднаціональні інституції СНД та їх ефективність.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сучасне середовище формування міжнародних стратегій економічного розвитку країн світу												
Тема 1. МСЕР: сутність і середовище формування	14	4	4			6		1				15
Тема 2. МСЕР та економічні програми розвитку в умовах глобалізації	15	4	4			7		2				15
Разом за розділом 1	29	8	8			13	33	3				30
Розділ 2. Особливості реалізації міжнародних стратегій економічного розвитку країн світу												
Тема 3. Особливості національних стратегій країн-лідерів	14	4	4			6		2				12
Тема 4. Моделі економічної трансформації	14	4	4			6		2				12
Тема 5. Стратегії розвитку перехідних економік	15	4	4			7		1				12
Тема 6. Євроорієнтовані міжнародні стратегії економічного розвитку	15	4	4			7		1				12

Тема 7. Кластерна теорія економічного розвитку	15	4	4			7		1				12	
Разом за розділом 2	73	20	20			33	67	7				60	
Розділ 3. Наднаціональні інститути координації міжнародних економічних політик національних держав													
Тема 8. Міжнародна координація економічної політики	14	2	2			10						10	
Тема 9. Міжнародні інтеграційні стратегії	14	2	2			10						10	
Разом за розділом 3	28	4	4			20	20					20	
Індивідуальне завдання	20					20		20				20	
<i>Усього годин</i>	150	32	32			20	66	150	10			20	120

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. МСЕР: сутність і середовище формування	4
2	Тема 2. МСЕР та економічні програми розвитку в умовах глобалізації	4
3	Тема 3. Особливості національних стратегій країн-лідерів	4
4	Тема 4. Моделі економічної трансформації	4
5	Тема 5. Стратегії розвитку перехідних економік	4
6	Тема 6. Євроорієнтовані міжнародні стратегії економічного розвитку	4
7	Тема 7. Кластерна теорія економічного розвитку	4
8	Тема 8. Міжнародна координація економічної політики	2
9	Тема 9. Міжнародні інтеграційні стратегії	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. МСЕР: сутність і середовище формування	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	6
Тема 2. МСЕР та економічні програми розвитку в умовах глобалізації	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	7
Тема 3. Особливості національних стратегій країн-лідерів	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	6
Тема 4. Моделі економічної трансформації	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	6
Тема 5. Стратегії розвитку перехідних економік	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	7
Тема 6. Євроорієнтовані міжнародні стратегії економічного розвитку	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	7
Тема 7. Кластерна теорія економічного розвитку	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	7
Тема 8. Міжнародна координація економічної політики	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	10
Тема 9. Міжнародні інтеграційні стратегії	Підготовка до практичних занять, підготовка доповідей за темою	10

6. Індивідуальні завдання

Мета індивідуальних завдань полягає у поглибленні знань, отриманих впродовж вивчення навчальної дисципліни, надбанні вмінь самостійного аналізу міжнародних стратегій економічного розвитку та факторів, що на них впливають. Запропоновані завдання містять три варіанти.

Варіант 1.

На прикладі конкретної країни визначте загальні та особливі характеристики формування міжнародної стратегії економічного розвитку для цієї економічної системи. Рекомендована структура роботи наведена нижче.

Вступ

Основна частина

Розділ 1. Огляд інформаційних джерел з теми дослідження

Розділ 2. Характеристика міжнародної стратегії економічного розвитку *назва країни*

- 1) Якими є загальні характеристики економічної системи країн цієї групи?
- 2) Які загальні завдання вирішують стратегії цієї групи країн?
- 3) Охарактеризуйте МСЕР країни згідно до загальних етапів планування стратегії (теорію питання викладено у відповідній теми конспекту лекцій).
- 4) Визначте, якими перевагами та недоліками, на Ваш погляд, характеризується обрана стратегія, використовуючи загальний підхід до:
  - визначення функцій стратегії,
  - критеріїв її ефективності,
  - сучасних тенденцій, що впливають на об'єкти та суб'єкти МСЕР.

Висновки

Список інформаційних джерел

Для написання контрольної роботи необхідно вибрати об'єкт із списку запропонованих.

Національна економіка країн:

1. Японія
2. Південна Корея
3. Тайвань
4. Сінгапур
5. Гонконг
6. Таїланд
7. Малайзія
8. Національна економіка будь-якої країни постсоціалістичного простору.

Варіант 2.

Вплив чинників глобального середовища на вибір міжнародних стратегій економічного розвитку національної економіки.

Рекомендована структура роботи:

Вступ

Основна частина

Розділ 1. Огляд інформаційних джерел з теми дослідження

Розділ 2. Характеристика конкретного чинника в загальній структурі міжнародного середовища вибору МСЕР

- 1) Якими є загальні характеристики чинників цієї групи?
- 2) Якими є характер та сили впливу чинника на групи країн, окремі країни?
- 3) Які можливості і загрози створює вплив чинника на економіки конкретних країн?
- 4) Якими є конкретні прояви урахування (використання та/або обмеження) дії чинника на вибір та реалізацію МСЕР?

Висновки

Список інформаційних джерел

Варіант 3.

Проаналізувати розвиток одного з кластерів в Україні за запропонованим планом:

Вступ

Основна частина

1. Загальна характеристика розвитку конкретного сектору економіки
2. Огляд країни (України) в контексті розвитку конкретного кластера
3. Економічні показники розвитку економіки за основними напрямками за останні 2 роки
4. Аналіз національного ромба конкурентоспроможності України за елементами ромба з конкретизацією змісту:
  - Факторні умови.
  - Умови внутрішнього попиту.
  - Споріднені та підтримуючі галузі.
  - Структура і стратегія фірм, внутрішньогалузева конкуренція.
5. Сильні і слабкі сторони національної економіки України
6. Виклики економіки України (проблеми, які необхідно вирішити невідкладно)
7. Огляд конкретного сектора України
8. Аналіз кластера — об'єкта аналізу
9. Рекомендації для розвитку кластера

Висновки

Список інформаційних джерел (складається у порядку цитування, використання).

Список об'єктів для виконання завдання

1. Інноваційно-освітній кластер "Агротехніка"
(http://lb.ua/society/2015/06/26/309383_harkovskoy_oblasti_sozdan.html)
2. ІТ-кластери України (Харків, Київ, Львів, Дніпропетровськ)
(<http://biz.nv.ua/experts/medovoy/zachem-nuzhny-it-klastery-105688.html>,
<http://it-kharkiv.com/>)
3. Кластер культури і туризму Харківської області
(<http://tic.kh.ua/ru/content/novost/upravlenie-kultury-i-turizma-oblgosadministracii-provelo-zasedanie-rabochey-gruppy>,
<http://oblrada.kharkov.ua/ru/press-center/news/15325-na-rozshirenomu-zasidanni-postijnoji-komisiji-obgovorili-shlyakhi-virishennya-problem-u-turistichnij-sferi>),
4. Літакобудівний кластер - Українська авіабудівна корпорація
(<http://allkharkov.ua/news/state/harkovskie-voennye-zavody-obedinili-v-klaster.html>)
5. Міжнародний, міжрегіональний агропромисловий кластер «Еа.Ф.Тех+»
(http://ea-f-tech.com/kratkaya_spravka_o_klastere_ea.f.tech.html,

Рекомендований об'єм роботи — до 20 стор. Перелік інформаційних джерел подається в порядку цитування. Рекомендації з оформлення. Оформлення ІДЗ здійснюється відповідно до вимог, що їх пред'являють до письмових наукових робіт. Для уточнення правильності оформлення посилань, інформаційних джерел тощо, можна використовувати відповідні матеріали, що містяться на сайті кафедри міжнародної економіки та світового господарства за посиланням — Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://me.econom.kharkov.ua/images/docs/publikacie/metodichka.pdf>. В зазначеному джерелі необхідно використовувати частини:

- 1) Правила цитування та посилання на використані джерела (с. 13)
- 2) Додаток М Оформлення списку використаних джерел (с. 32)

Після завершення виконання завдань студент презентує отримані результати на підсумковому занятті згідно до календарного графіку. Час виступу не повинен

перевищувати 10 хвилин, має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу (презентації в Power Point/роздаткового матеріалу).

7. Методи контролю

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння Розділів (проміжний контроль) – на семінарських підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання ситуаційних завдань;
- виконання творчих завдань;
- виконання дослідно-аналітичних завдань.

Підсумковий контроль здійснюється на підсумкових заняттях. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за чотирирівневою шкалою з урахуванням результатів засвоєння окремих розділів.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен аційна робота	Разом
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Комплексне індивідуальне завдання	Разом		
T1, T2	T3-T7	T8, T9				
10	20	10	20	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Международные стратегии экономического развития: Учеб. пособие / Под ред. Ю.В. Макогона. - К.: Знання, 2007. - 461 с. - (Высшее образование XXI века).
2. Чернега, Оксана Богданівна Міжнародні стратегії економічного розвитку : навчальний посібник для вузів : / Чернега, Оксана Богданівна, Семенов, Андрій Анатолійович, Білозубенко, Володимир Станіславович, Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського . - 2-ге вид., оновлене і доп.. - Львів : Магнолія 2009 . - 345 с.
3. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. Посіб. / М. С. Жук, Т. В. Бауліна. — К.: Вид. ПАЛІВОДАП А. В., 2006. — 348 с.
4. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації і стратегії розвитку. – К., 2009.
5. Козак Ю.Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку / Ю.Г. Козак, Ю.І. Єхануров, В.В. Ковалевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
6. Иноземцев В. Л. За пределами экономического общества. Постиндустриальные теории и постэкономические тенденции в современном мире. - М., 1998.

7. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / П. Л. Жаліло, Я. Б. Базилюк, Я. Б. Белінська та ін.; За ред. Я. А. Жаліло... К.: НІС, 2005. – 388 с.
8. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки – 2012 / За ред. І. С. Власюка. – К.: Т-во "Знання" України, 2012. – 608 с.
9. Майер Дж., Олсеневиц Д, Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці: Пер. з англ. – К.: Либідь, 2002. – 703с.
10. Зигмунд Бауман. Глобализация для человека и общества / пер. С англ., - М.: Издательство «Весь мир», 2004. – 188 с.
11. Международные стратегии экономического развития: Учеб. пособие / Под ред. Ю.В. Макогона. - К.: Знання, 2007. - 461 с.
12. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посібник / За ред. А.О. Задої. - К.: Знання, 2007. – 332 с.
13. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І. Юрія, С.В. Савельєва. - К.: Знання, 2007. - 595 с.
14. Назарчук А. Этика глобализирующегося общества. - М.: Директмедиа Паблшинг, 2010.
15. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. - К.: Знання, 2007. - 670 с.
16. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. Пер.с англ. - М., 2000.
17. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. - К., 1999.
18. Філіпенко А.С. Економічний розвиток сучасної цивілізації. - К., 2010.
19. Цивилизационные модели современности и их исторические корни / Под ред Пахомова Ю.Н. К., 2009.
20. Степанкова Т. М. Конкурентна стратегія держави як основна передумова сталого індустріального розвитку країни [Електронний ресурс] / Режим доступа: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/naukma/.../14_stepankova_tm.pdf

Допоміжна література

1. Семиноженко в. Глобалізація і стратегія гуманітарної економіки [Електронний ресурс] / Режим доступа: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/all/herald/2001-04/3.htm>
2. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг Збірник наукових праць [Електронний ресурс] / Режим доступа: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Es/texts.html
3. Мунтиян В.И. Стратегический замысел экономического развития стран СНГ [Электронный ресурс] / Режим доступа к статье: <http://www.econoosfera.com.ua/ru/post/1>
4. Селянина Ю.Г. - Малые и средние экономики Ближнего Востока и Северной Африки в условиях мирового финансового кризиса [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/number.php3?bnumber=35>
5. Ряховский Д.И. - Государственный протекционизм в условиях мирового экономического кризиса [Электронный ресурс] / Режим доступа к статье: <http://www.m-economy.ru/number.php3?bnumber=32>
6. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка. - К.: КНЕУ, 2001. - С. 174-194., 2001
7. Войнаренко М. Формирование инвестиционной политики на основе инновационных региональных кластеров / М. Войнаренко // Бизнес-партнер. – 2008. – № 2 (101). – С. 9-10.
8. Каніщенко Н.Г. Кластери в системі національної конкурентоспроможності / Н.Г.Каніщенко // Вісник КНУ. Серія Економіка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – № 85 – С. 14-16
9. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / Жаліло Я.А. та ін.; Національний ін-т стратегічних досліджень. – К. : Знання України, 2005. – 388с.
10. Задорожный Г.В. Ценностная конкурентоспособность как новая стадия международной конкуренции. [Электронный ресурс] / Григорий Васильевич Задорожный, Анастасия Олеговна Москвина. // Социальная экономика. — 2010. —

№1. — С. 106 — 133. — Режим доступа к ресурсу: <http://zadorozhnyi.name/zhurnal-sotsialnaya-ekonomika/sotsialnaya-economika-1-2010/>

11. Задорожный Г.В. Хозяйствование как процесс ответственной объективации глубинного ценностно-знаниевого первоначала человека. [Электронный ресурс] // Григорий Васильевич Задорожный., Ольга Григорьевна Колинько // Социальная экономика. — 2013. — №1. — С. 7 — 25. — Режим доступа к ресурсу: <http://zadorozhnyi.name/zhurnal-sotsialnaya-ekonomika/sotsialnaya-informatika-1-2013/>
12. Задорожный Г.В., Стадия интеллекта в модели национальных конкурентных преимуществ [Электронный ресурс] / Задорожный Г.В., Москвина А.О. — Режим доступа к ресурсу: <http://zadorozhnyi.name/publikatsii/>
13. Задорожный Г.В. Інноваційний потенціал підприємства при переході до економіки знань: зміст і комплекс показників оцінки. [Электронный ресурс] / Задорожный Г.В., Рудика О.В. . — Режим доступа к ресурсу: <http://zadorozhnyi.name/publikatsii/>
14. Задорожный Г.В. Иначе возможное как со-творчество человечности (размышления о главном в связи с кризисом экономической науки) [Текст] / Задорожный Григорий Васильевич. — Полтава: Скайтек — 2011 г. — 259с.

Статті в періодичних виданнях

1. Коломиец А. Н., Дидорчук И. Л., Михайленко Е. М., Порохняк Н. В. Компаративный анализ международных поставщиков как фактор развития конкурентных преимуществ национальной организации по предоставлению инжиниринговых услуг [Электронный ресурс] / Коломиец А. Н., Дидорчук И. Л., Михайленко Е. М., Порохняк Н. В. // БИЗНЕС ИНФОРМ . — №6. — 2014. — с. 24 - 31. — Режим доступа: <http://business-inform.net/search/?qu=%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%86&x=0&y=0>
2. Дідорчук І.Л., ст. викл. Балицька Ю.А. Актуальні напрями перетворення конкурентного потенціалу ІТ-галузі Харківського регіону на конкурентні переваги на міжнародних ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 99 — 105, 257 с.
3. Дідорчук І.Л., ст. викл., Ван Чжидзе. Проблеми Формування Маркетингової Системи Китаю В Контексті Реалізації Сучасної Міжнародної стратегії економічного розвитку ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 106 — 112
4. Дідорчук І.Л. ст викл., Голубев Є.О. Вибір привабливих сегментів для виведення продукції організації концерну «Європродукт» на зовнішні ринки дитячої літератури ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 113 — 121
5. Дідорчук І.Л. ст. викл., Ріпа Ю. Сучасні наукові підходи до визначення конкурентних переваг як методологічне підґрунтя вибору маркетингової стратегії організації ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 121 — 127
6. Дідорчук І.Л. ст. викл., Смахтіна В.А. Перспективні напрями удосконалення інституційного середовища розбудови аграрних кластерів України ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – с. 128 — 134
7. Дідорчук І.Л., Сопова Е.А., П Світовий досвід реалізації маркетингової підтримки державою товарів та послуг на зовнішніх ринках // Сучасні тренди трансформації

- світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 135 — 141
8. Дідорчук І.Л., ст. викл., Халілаєва Е.Ю. Конкурентні переваги українських компаній на світовому ринку послуг ІТ-аутсорсингу ринках // Сучасні тренди трансформації світового господарства. Збірник наукових праць викладачів та студентів. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 142 — 147.
  9. Дідорчук І.Л. Актуальні напрями удосконалення менеджменту міжнародної конкурентоспроможності національних підприємств ІТ-галузі України [Електронний ресурс] / Дідорчук І.Л., Куланхіна О.О. // Конкурентні стратегії національного виробника на зовнішніх ринках. — 2015. — Режим Доступу: http://me.econom.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=4&lang=uk
  10. Коломиец А. Н., Дидорчук И. Л. Рейтинги стран по уровню IT-сферы как индикаторы развития актуальных форм общественного богатства БИЗНЕС ИНФОРМ №11-2015. (с. 8 - 15)

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Офіційні сайти міжнародних організацій та державних установ України:

1. ООН: <http://www.un.org>
2. Всесвітнього Економічного Форуму: <http://www.weforum.org>
3. Світової організації торгівлі (СОТ): www.wto.org
4. Світового банку (СБ): www.worldbank.org
5. Міжнародного валютного фонду (МВФ): www.imf.org
6. Сайт Міжнародної організації праці (МОП): www.ilo.org
7. Офіційний сайт Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу — www.ukrstat.gov.ua
8. Міністерство економіки України. Офіційний сайт [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту — http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=44593&cat_id=44592
9. Стратегії соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2020 року [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту — www.oblrada.kharkov.ua/dod/596V24d06.doc
10. Харківська обласна адміністрація. Офіційний сайт. Режим доступу — <http://www.kharkivoda.gov.ua/>
11. Верховна Рада України. Офіційний веб-сайт. [Електронний ресурс]. Режим доступу — <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/ru/index>
12. Офіційний сайт Головного управління статистики у Харківській області [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net>
13. Компаньон online [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.companion.ua/>
14. Бизнес журнал online [Електронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.business-magazine.ru/>
15. РБК-Украина Информационное агентство [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.rbc.ua/>
16. Эксперт Украина [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.expert.ua>
17. Полезные ссылки, журналы, газеты [Электронный ресурс] / Режим доступа: http://www.simon.ua/zhurnaly_gazety.htm
18. Инновационно-образовательный кластер "Агротехника" (http://lb.ua/society/2015/06/26/309383_kharkovskoy_oblasti_sozdan.html)
19. IT-кластеры Украины (Харьков, Киев, Львов, Днепропетровск) (<http://biz.nv.ua/experts/medovoy/zachem-nuzhny-it-klastery-105688.html>, <http://it-kharkiv.com/>)

20. Кластер культуры и туризма Харьковской области
(<http://tic.kh.ua/ru/content/novost/upravlenie-kultury-i-turizma-oblgosadministracii-provelo-zasedanie-rabochey-gruppy>, <http://oblrada.kharkov.ua/ru/press-center/news/15325-na-rozshirenomu-zasidanni-postijnoji-komisiji-obgovorili-shlyakhi-virishennya-problem-u-turistichnij-sferi>),
21. Самолетостроительный кластер - Украинская авиастроительная корпорация
(<http://allkharkov.ua/news/state/harkovskie-voennye-zavody-obedinili-v-klaster.html>)
22. Международный, межрегиональный агропромышленный кластер «Ea.F.Tech+»
(http://ea-f-tech.com/kratkaya_spravka_o_klastere_ea.f.tech.html,
http://hyser.com.ua/business_and_finance/15-faktov-kotorye-svidetelstvuyut-o-moshhnosti-agrarnoj-otrasli-ukrainy-46689)
23. Кластер «Асоціація «Поділля Перший» (<http://www.ppngo.org/index.php>)